

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Prælati Regularis In dispensandi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

an sint probabiliora, alij videant. *part. 3. tract. 4. resol. 115. in fine, & §. Sed ex his, ante medium.*

An Genera- 11 Docet præterea Zambellus verb. lis possit Prælati, num 34 Prælatum maiorem uocare ad non posse ad se auocare causas pendentes in iudicio Prælati inferioris, præcipiendo sibi, ut reum & acta iudicialia coram inferiori sibi remittat, stante decreto Tridentini Prælati: sess. 24. cap. 10 nisi de sufficienti graua mine interposita fuisset appellatio. Et ego quidem consulo Generalibus Religio-

num, ut hanc sententiam in praxi fore semper sequantur. Verum existimo cum Suarez de Relig. 10. 4. lib. 2. c. 12. n. 22. posse id facere: quia Prælati inferiori ratione voti obedientiæ subiicitur in omnibus voluntati Superioris: unde non potest velle prosequi aliquam causam, nisi de consensu ipsius, alias iniuste veller: quare ob huiusmodi dependentiam & subordinationem, in potestate Generali est, quod inferior prosequatur causam coram se pendente: & reuocando, utitur iure suo. Conciliū verò, quoad Regulares nihil innouat, ut docet ex Sac. Congregat. Nouarius de iure Pont. concl. 54. n. 12. part. 6. tract. 8. resol. 35. An Prælati Regularis præcipere possit lenia sub mortali, & graua sub veniali, vide verb. Lex. n. 34. & 35. Aduerte hic ex Sancto dispu.

33. quod Prælati non potest punire subditum, quando non obedit, quia non tenetur. Putatque, non teneri, quoties probabiliter existimat, præceptum non esse licitum, aut excedere iurisdictionem præcipientis. Sed de hoc vide verb. Opinio, num. 10. & verb. Subditus, part. 2. tr. 13. resol. 10. in fine.

Sanè non potest prohibere subditis suspensionem Cruciatæ. Sine iusta causa.

12 Prælati Regularis prohibens suis subditis suspensionem Cruciatæ, peccat mortaliter. Ita Aosta in Bull. quæst. 106. Qui addit, posse contra illum Commissarium Cruciatæ procedere auctoritate Apostolica. Et Religiosum sumentem Bullam petita, & non obtenta licentia, non peccare; quia Prælati non potest talem licentiam iuste negare. Quæ omnia procedunt, si non ad eam iustam causam. Aduerte etiam Villalobos 10. 1. tractat. 27. claus. 12. num. 26. 27. 29. pos-

Potestatem limitare.

se Prælatos concedere Bullam limitatam, quoad Indulgentiarum v.g. Et Religiosum ex Reformatis, & Capuccinis posse sine scrupulo rogare amicum, vel penitentem, ut sibi Bullam suscipiat. *part. 1. tr. 11. resol. 99.*

PRÆLATI REGULARIS
Iurisdictionis dispensandi.

13 Prælati Regularis habet priuilegium dispensandi cum suis subditis super omni irregularitate, excepta bigamia, & homicidio voluntario. Ita Lezana. Unde, si hoc priuilegium non fuit concessum viua vocis oraculo, dispensare potest in primis in irregularitate orta ex defectu lenitatis, ut notat Lezana in summ. 99. Reg. cap. 18. num. 43. part. 4. tractat. 2. resol. 69. §. Quid ego subditis in irregularitate homicidij casualis, etiam publici, in qua non potest Episcopus. Ita Vecchius disputat. 9. dub. 18. num. 6. part. 4. tractat. 2. resol. 72. §. Notandum. Tertio, in irregularitate orta ex homicidio iusto: quod contingit in bello iusto, quia homicidium iustum non venit nomine homicidij voluntarij. Ita Cornejo part. 4. tr. 1. resol. 70. Item in homicidio voluntario occulto, part. 10. tractat. 13. resol. 15.

14 Quarto, ait Miranda tom. 2. quæst. 8. art. 10. concl. 2. dispensare etiam posse super irregularitate homicidij voluntarij, ex quodam priuilegio Martini V. & aliis relatis in Comp. Societatis, quam facultatem Vecchius disp. 9. dub. 16. num. 2. extendit etiam ad Nouitios Affert etiam Rodriguez in Bullar. fol. 117. in signe priuilegium Pauli III. concessum Religiosis D. Benedicti Vallisoleti, ut singulis annis Feria 2. post primam Dominicam Quadragesimæ dispensent cum suis subditis super omni irregularitate ex quavis causa contracta, non distinguens de delicto publico, vel occulto, de homicidio casuali, & voluntario nec exceptiens bigamiam, & c. obseruatque

que Rodriquez, omnes Religiones per communicationem uti posse hoc privilegio uti licet, & sine ulla restrictione: quia ubi lex non distinguit, neque nos debemus distinguere. Sed an omnia supradicta sint probabilia, nec ne, alij tunc dicent. Negant enim Peyrinus *prin. tom. 1. const. 1. l. unij. l. §. 29. num. 103. & 104* Molina *de iust. tom. 4. tract. 3. disput. 70. num. 1. & alij, circa homicidium voluntarium etiam occultum, quia Tridentinum sess. 14. cap. 7. prohibet in hoc ad Sacros Ordines dispensari, & Pius IV. reuocauit omnia Regularium privilegia, quatenus a Tridentini dispositione dissentiant. part. 3. tractat. 2. resol. 45. Aduerte autem, quod, quidquid sit de dictis privilegiis, etiam Rodriquez *99. Regul. tom. 2. quest. 3. art. 4. concedit, Prælatum Regularem dispensare non posse in irregularitate orta ex abortu foetus animati, quia tale homicidium est minus qualificatum: quamuis alter Rodriquez in Comp. resol. 4. num. 15. contrarium probabile esse affirmat. part. 4. tractat. 2. resol. 87.* Obserua hic quod Texeda *tom. 2. lib. 3. tractat. 3. num. 188. existimat, Episcopum dispensare posse in irregularitate sua ex homicidio voluntario omnino occulto, ita ut solus homicida ipsum sciat, quia id poterat de iure communi, & Concilium id prohibens convenienter interpretatur de homicidio occulto in ordine ad iudicium, non de omnino occulto: quia vitari debet quod ad posse correctio iuris communis. Sed DD. communiter contrarium docent, & talis est praxis Curie Romanæ part. 6. tract. 6. resol. 5.**

Non tamen
ex abortu
foetus ani-
mati.

Quid de
Episcopis

Ita dispen-
sare potest
in bigamia
similitudi-
naria.

Et secundum
aliquos et
ita in vera
& inter-
pretatiua.

15 Quod verò attinet ad bigamiam, potest Prælatum dispensare in similitudinaria, non autem in vera, & interpretatiua, quia hæc in privilegiis semper intelligitur excipi, nec aliquod Regularium privilegium illam exprimit. Ita Bononia *de elect. part. 2. cap. 4. dub. 71. n. 2.* & alij. At Auzia *part. 7. disput. 8. dub. 4. conc. 8.* & alij affirmant, non solum quoad Prælatos, sed etiam quoad simplices Confessarios Ordinum, ex privilegio Sixti V. Sed hoc privilegium non esse

ita clarum, ait Tamburinus *tom. 2. disput. 17. quest. 3. num. 2.* Idem Rodriquez *Compend. resol. 16. num. 14.* adducit supra citatum Pauli III. Et Portellius *add. verb. dispensare, num. 5.* notat in Compendio Societatis *verb. dispensare §. 5. & 6. haberi, quod ipsius Generalis dispensare possit cum subditis bigamis ex concessione Sixti IV. facta Carthusiensibus. part. 4. tract. 2. resol. 63.*

16 Potest nihilominus Prælatum Regularis dispensare cum suis subditis illegitimis ad dignitates & prælaturas, non dignitates solum in Capitulo, ut vult Rodriquez *in Prælat. resolutione 42. num. 40. ex Bullæ Gregorij turas. XIV.* Sed etiam extra, ex privilegio eiusdem, concessio Clericis Regularibus in intrantibus infirmis, ubi habetur, non solum Generales Ordinum & Provinciales, sed etiam Priores locales de licentia Generalis posse cum illegitimis ad dignitates Ordinis extra Capitulum dispensare. Ita Peyrinus *ubi sup. num. 96. part. 5. tract. 2. resol. 102. & part. 10. tr. 9. resol. vnic. num. 54.*

17 Item de iure communi Prælatum Regularis, habens iurisdictionem quasi Episcopalem, dispensare potest cum suis subditis in irregularitate ex defectu corporis, nisi defectus tantus sit, ut pariter scandalum. Ita Villalobos *tom. 1. dolo. tractat. 22. diff. 9. num. 21.* Et in partiçulari dispensare potest, si subditus carcat *les pede lipe* & ambulet pede ligneo, ut Villalobos *ibid. contra Cornejum in 3. part. Careat oculo dextro.* Ita Vecchius *disput. 9. dub. 20. num. 3.* Immo etiam sinistro, si dexter sit ita perspicax, ut sint notabili conuersione lactum Canonem possit inspicere, ad quod etiam inferuire potest Missalis accommodatio. Ita Laymann *lib. 2. tr. 5. part. 5. cap. 7. num. 1.* Item, si ob manum tremulam, chiram, &c. non esset omnino habilis ad exercendas omnes ceremonias in celebratione confectas, dummodo absit scandalum, & periculum præsertim, & effusionis Sacri crueris. Ita Vecchius *dub. 12. n. 6. part. tract. 2. resol. 73.*

18 Aduerte autem, quod ad Prælatum

sum

Et ad ipsi-
spectat cog-
noscere, an
defectus cor-
poris sub-
dit indu-
cat irregu-
laritatem: 2. alleg. 42. num. ult. & alios Suarez de cons. dispnt. 51. sect. 3. num. 16. Qui tamen ad-
mittit, liberum esse Episcopo ordinatu-
ro, tale Prælatorum iudicium admittre,
aut respuere part. 4. tractat. 2. resolutio
ne 73.

Et tãde dif-
pẽsare po-
test in omni
irregulari-
tate proue-
niẽte ex del-
icto occulto.
19. Hæc etiam dicti Prælati, iuris-
dictione quasi Episcopali gaudentes,
est in omni facultate dispensandi super omni ir-
regularitate proueniente ex delicto oc-
culto, quã habent Episcopi vigore Tri-
dentini sess. 24. cap. 6. Ita Henriquez lib.
6. cap. 16. §. 8. contra Nauarũ lib. 1. tit. 18.
leg. 7. num. 50. part. 4. tract. 4. resolutione
211. in fine. Vbi quamuis Sanchez sum-
tom. 1. lib. 1. cap. 10. numero 49. dicit
non comprehendi irregularitatem ex
mutilatione: quia non solum est ex
delicto, sed etiam ex significatione. Ita
men Barbola de pot. Episcop part. 2. alleg.
39. num. 49 & DD. communiter existi-
mant comprehendi part. 4. tract. 2. resol.
71. Et part. 7. tract. 2. resolut. 4. Et in qui-
bus possunt absoluerẽ, & dispensare su-
os subditos, vel Episcopo subicere, vt
ab illo absoluantur, & dispensentur,
possunt ipsi etiam se eidem Episcopo
subicere, si absolutione, aut dispensa-
tione indigeant, vt recte obseruat Trul-
lench in Decalog. tom. 1. lib. 1. cap. 3. dub. 4.
num. 6. & alij part. 7. tract. 2. resolut. 6. para-
grapho, Vnde ex his.

Et secundũ
aliquos etiam
in infamia
iuris proue-
niẽte ex del-
icto publi-
co.
20. Docet etiam Peyrinus in prin-
cipio Minim. tom. 3. cap. 2. sup. Constit. Sixti IV.
num. 1. Prælatos Minorum dispensare
posse super infamia iuris, etiam ex deli-
cto publico, virtute privilegij Eugenij
IV. quia putat, infamiam iuris ex oc-
culto delicto non contrahi. At Portel-
lius verb. Dispensare. num. 6. & alij com-
muniter id negant part. 5. tractat. 14. re-
solut. 91. An Prælati Regularis dispen-
sare possit cum suis subditis, ordinan-
dis in interstitiis, sicut etiam iis conce-

dere dimissorias, inquire supra verb. Or-
dinis subiectum.

21. Quamvis Prælati Regularis non
possit aliquid de Breuiario Romano
mutare, vt patet ex Bulla Pij V. potest
tamen dispensare ex iusta causa, vt se-
mel, vel iterum aliud officium recitetur
in Choro ab eo, quod Breuiarium pro
illadte præscribit. Ita Portellius verb.
Hora Canonica, num. 7. Sed aliqui dicunt,
Sacram Congregationem contrarium
decreuisse, quod an verum sit, nescio.
Loquimur autem de Prælati Religio-
num addictarum Breuiario Romano.
part. 2. tit. 12. resol. 36.

22. Prælati Regularis ex Portellio
verb. Parentum fratres, num. 2. dispensare
potest cum subdito ad manendum cum
habitu extra claustra, causa subuenien-
di parentibus extremẽ, vel etiam graui-
ter indigentibus part. 3. tractat. 2. resolu-
tione 90. Et potest dispensare, & com-
mutare omnia vota suorum non refer-
uata Imò etiam irritare. Vide verb. Voti
Relaxatio.

PRÆLATI REGVLARIS
Iurisdictio in absoluendo.

23. Prælati locales Regulares, vt sunt
Priores, Guardiani, Præpositi,
Rectores, &c. secundum Henriquez
lib. 6. cap. 6. n. 2. gl. lit. B. Bossium de iuris-
dict. 3. cas. 2. §. 2. n. 53. & alios, possunt
sæcularium Confessiones audire, etiam
si ab Ordinario non sint approbati; quia
cum habeant curam animarum, & largo
modo beneficium parochiale, sintque
plerisque sæcularibus habentibus bene-
ficia, tam literis quam moribus digni-
ores, satis excipi videntur à Tridentino
nomine habentis beneficium parochia-
le. Addit proinde Bossius, Prælarum hu-
iusmodi esse eligibilem per iubilæum,
vel Bullam, quemadmodum est eli-
gibilis Canonicus Pœnitentiarius, quia
eo ipso, quod in Pœnitentiarium eligitur,
intelligitur approbati ad audiendas
Confessiones, etiam si non sit ab Episcopo

Et vt semel
aut iterũ
aliud offi-
ciũ recite-
tur à pra-
scripco in
Breuiario?

Et ad manẽ
dũ cum ha-
bitu extra
Claustra?

Prælati lo-
cales an pos-
sint audire
confessiones
sæculariũ
& anquã Pa-
rochi sine
approbatio-
ne Episcopũ
Contraria
placita.